

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยเรื่องนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณ และอำนวยความสะดวกในการดำเนินงานวิจัยจาก งานบริการวิชาการของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ

ขอขอบคุณผู้ให้ข้อมูล ผู้เชี่ยวชาญและผู้เข้าร่วมกิจกรรมทุกท่าน ประกอบด้วย อาจารย์ประจำชั้น อาจารย์ที่เล็งระดับอนุบาลโรงเรียนสาธิต (ภายใต้ความร่วมมือระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชรเขต 1 กับมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร) อาจารย์นฤมล พูลศรี และนักเรียนจากโรงเรียนเทศบาล 1 (เกริกกฤตยาอุภิมภ์) อาจารย์กรรณิกา จันสายทอง โรงเรียนอนุบาลราชภัฏกำแพงเพชร อาจารย์ และตัวแทนนักศึกษาโปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์ และสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร เจ้าหน้าที่และบรรณารักษ์ของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งนักเรียนระดับชั้นอนุบาล 1 และระดับชั้นอนุบาล 2 ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลและดำเนินการให้งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอขอบคุณบุคลากรของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่ได้ดำเนินการเป็นวิทยากรและช่วยเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้

คณะผู้วิจัย

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษา แนวทางการพัฒนาการจัดกิจกรรม ส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับเด็กอนุบาล ผู้ให้ข้อมูลหลักในครั้งนี้นำโดย ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ครูประจำชั้นและครูผู้ช่วยระดับชั้นอนุบาล โรงเรียนสาธิต (ภายใต้ความร่วมมือระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชรเขต 1 กับมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร) จำนวน 8 คน ประกอบด้วย อาจารย์ผู้มีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญด้านการจัดกิจกรรมห้องสมุดและการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน จำนวน 10 คน เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานห้องสมุด และบรรณารักษ์ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยี สารสนเทศจำนวน 10 คน นักศึกษาโปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ จำนวน 20 คน และนักเรียนระดับชั้นอนุบาล 1 และระดับชั้นอนุบาล 2 จำนวน 91 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสำรวจข้อมูลเบื้องต้นเพื่อศึกษาสภาพการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน แบบสอบถามประเมินความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับเด็ก และแบบสัมภาษณ์เพื่อหาแนวทางการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับเด็ก และนำเสนอข้อมูลในรูปตาราง

ผลของการวิจัยพบว่า

1) สภาพการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านจำแนกรายด้าน พบว่าการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านทุกด้านโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านรูปแบบการจัดกิจกรรม ด้านการใช้สื่อด้านสื่อส่งเสริมการอ่าน และด้านสื่อส่งเสริมการอ่านมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน รองลงมาคือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านบุคลากรที่ดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน และด้านสถานที่ที่ใช้ในการจัดกิจกรรม ตามลำดับ และจำแนกรายข้อของแต่ละด้านพบว่า ด้านการบริหารจัดการ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านด้วยตนเอง รองลงมาคือ มีการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการอ่านของเด็ก และมีการจูงใจและสร้างแรงกระตุ้นเพื่อสร้างนิสัยรักการอ่าน ตามลำดับ ด้านบุคลากรที่ดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ อาจารย์ประจำชั้น รองลงมาคือ อาจารย์พี่เลี้ยง และบรรณารักษ์ห้องสมุด ตามลำดับ ด้านระยะเวลาพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านตลอดภาคเรียน รองลงมาคือ มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านตามกิจกรรมของโรงเรียน/สถานศึกษา และมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านทุกวัน ตามลำดับ ด้านความถี่พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มากกว่า 10 ครั้ง รองลงมาคือ 5-10 ครั้ง และ 1-5 ครั้ง ตามลำดับ ด้านช่วงระยะเวลาที่จัดกิจกรรมพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ช่วงที่มีการเรียนการสอน รองลงมาคือ ก่อนเข้าเรียน และ หลังเลิกเรียน ตามลำดับ ด้านสถานที่ที่ใช้ในการจัดกิจกรรม พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ในห้องเรียน/หน่วยงาน รองลงมาคือ สนามเด็กเล่น และห้องสมุด ตามลำดับ ด้านรูปแบบการจัดกิจกรรมพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ เล่านิทาน และอ่านหนังสือให้ฟัง มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน รองลงมาคือ จัดมุมหนังสือ/มุมเด็ก ระบายสี ตามลำดับ ด้านการใช้สื่อส่งเสริมการอ่านพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ นิทาน รองลงมาคือ บทเพลง และการ์ตูน ตามลำดับ และด้านสื่อส่งเสริมการอ่านพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีความเหมาะสมกับระดับวัยของเด็ก รองลงมาคือ เนื้อหาสอดคล้องกับความต้องการ และสื่อที่ใช้มีความหลากหลาย ตามลำดับ

2) ความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน พบว่า ผู้เข้าร่วมกิจกรรมตามฐานกิจกรรมโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ ประดิษฐ์หมวกมหัศจรรย์ รองลงมา คือ ประดิษฐ์การ์ดวันแห่งความรัก และประดิษฐ์ที่คั่นหนังสือ ตามลำดับ

3. แนวทางการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับเด็กอนุบาล ลำดับความถี่ตามประเด็นการสัมภาษณ์สรุปได้ดังนี้ ด้านการบริหารจัดการพบว่า ลำดับที่ 1 จัดกิจกรรมในรูปแบบฐานกิจกรรมและหมุนเวียนให้นักเรียนเข้าร่วมทุกฐาน ลำดับที่ 2 การจัดกิจกรรมนอกสถานที่และหมุนเวียนไปยังโรงเรียนต่างๆ ในรูปของเครือข่ายส่งเสริมการอ่าน ลำดับที่ 3 จัดกิจกรรมที่มีการใช้สื่อ หรืออุปกรณ์อย่างง่ายเพื่อพัฒนากล้ามเนื้อและทักษะต่างๆ และจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะการแสดงออก เช่น บทบาทสมมุติ ตัวละคร มีค่าความถี่เท่ากัน ลำดับที่ 4 จัดกิจกรรมให้เด็กได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม มีความร่วมมือกับโรงเรียนหรือหน่วยงานต่างๆ เพื่อจัดกิจกรรมร่วมกัน และมีการกระตุ้นและจูงใจในการสร้างนิสัยรักการอ่าน เช่น มอบรางวัล ใบประกาศนียบัตร ฯลฯ มีค่าความถี่เท่ากัน ตาม ลำดับ ด้านรูปแบบกิจกรรมโดยเรียงลำดับดังนี้ ลำดับที่ 1 เล่านิทานระบายสีและเล่าเรื่องจากภาพ ลำดับที่ 2 จัดมุมเด็ก/มุมหนังสือ ลำดับที่ 3 ประดิษฐ์สื่อส่งเสริมการอ่านอย่างง่าย อ่านหนังสือ/เล่าเรื่องจากหนังสือ แสดงบทบาทสมมุติ และเล่นเกมส่งเสริมการอ่านตามลำดับ ด้านสื่อส่งเสริมการอ่าน โดยเรียงลำดับดังนี้ ลำดับที่ 1 หนังสือเด็ก ลำดับที่ 2 บทเพลง ลำดับที่ 3 ภาพวาดระบายสี และการ์ตูนเล่มเล็ก หนังสือเรียนระดับอนุบาล ตามลำดับ ด้านผู้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม โดยเรียงลำดับดังนี้ ลำดับที่ 1 อาจารย์ประจำชั้นและอาจารย์พี่เลี้ยง ลำดับที่ 2 นักเรียนและครูประจำชั้นร่วมกัน ลำดับที่ 3 อาจารย์ผู้สอน ลำดับที่ 4 บรรณารักษ์ ตามลำดับ